

საზღვარგარეთ მყოფი ამომრჩევლებისთვის დამატებითი შვიდი საარჩევნო უბანი შეიქმნა

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილებით 26 ოქტომბრის პარლამენტის არჩევნებისთვის საზღვარგარეთ მყოფი ამომრჩევლებისთვის დამატებითი შვიდი საარჩევნო უბანი შეიქმნა, - ინფორმაციას ცესკო ავრცელებს.
მათივე ცნობით, შესაბამისი განკარგულება ცესკომ დღეს გამართულ სხდომაზე ერთხმად მიიღო.

„დამატებითი საარჩევნო უბნების შექმნის საფუძველი საზღვარგარეთ მყოფი ამომრჩევლების შესახებ განხლებული მონაცემები გახდა, რომელიც ცესკომ სავარაუდო საჭიროების შემთხვევაში და სხვა შესაბამისი უწყებებიდან მიიღო და

▶▶▶ 83-2

გურია **ა ღ ი ო ნ ი** **უძველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!**

გაზეთი გამომცემი 1931 წლის 5 იანვრიდან. საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი. ყოველკვირეული გამოშვება. № 16 (104781) 14 ოქტომბერი, 2024 წ. ფასი 1 ლარი.

როზინ დანიბანი - ჩემი დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ

„უნდა ვთქვა, რომ ჩემი დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ ცესკოს თავმჯდომარე და ცესკოს გუნდი, რომლებთანაც ჩვენ ძალიან მჭიდროდ ვთანამშრომლობთ, მხარს უჭერით მთ მუშაობას, თავისი საქმის ერთგულებით და პროფესიონალიზმით არიან“; - განაცხადა აშ-შის ელჩმა საქართველოში, **როზინ დანიბანმა**.
როგორც ელჩმა აღნიშნა, ცესკოს გუნდი მზად არის არჩევნების თავისუფლად და სამართლიანად ჩატარებას ხელი შეუწყოს. მისივე თქმით, იწინებს მთავრობის მიერ როგორც გრძელვადიანი, ისე მოკლევადიანი დამკვირვებლების მიღებას. „ჩემი აზრით, ცესკოს წარმომადგენლები მზად არიან, ხელი შეუწყონ არჩევნების თავისუფლად და სამართლიანად ჩატარების უზრუნველყოფას, რათა ხალხმა იცოდეს, რომ კენჭისყრა ფარულია და ხმის მისაღებად მძევალს.“
ასევე, მე უწინეს მთავრობას გრძელვადიანი და მოკლევადიანი დამკვირვებლების მიღებას, მთ მ-

დღეს ეუთო/ოდიორის გრძელვადიანი სადამკვირვებლო მისია, **IRI**-ის და **NDI**-ის გრძელვადიანი მისიები, ორი ორგანიზაციისა, რომლებსაც ჩვენ უწვევით მხარს, მთ მიიღეს ასევე სხვა გრძელვადიანი დამკვირვებლები, მთ აკრედიტაცია მისცეს ადგილობრივ სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციებს, რომლებსაც ეყოლებათ ადგილობრივი დამკვირვებლები. ასე რომ, მთავრობამ ადგილობრივი ვადლებულ და ის შესარულეს ასე რომ, ჩვენ შევხებით ამოწმებით, როცა ანტი-კორუფციული ბიუროს გადაწყვეტილება უკან იქნა განხილული და რომ მიიღეს გადაწყვეტილება, არ აბტკიცონ, რომ კონკრეტული არასამთავრობო ორგანიზაცია საარჩევნო პროცესში იყო ჩართული, ეს გადაწყვეტილება საშუალებას მისცემს ამ კონკრეტულ არასამთავრობო ორგანიზაციას, დააკვირდეს არჩევნებს ასე რომ, მე, ჩვენ დავინახეთ პოზიტიური ნაბიჯები მთავრობისგან, ცესკოსგან და სამოქალაქო საზოგადოებისგან და ეს ძალიან მნიშვნელოვანი ნიშნავს“; - განაცხადა **როზინ დანიბანმა**.

აქცია „ბოლო შანსი“, ორბი ჯგუფის ახალ პროექტში! პირველი 80 აპარტამენტი, მხოლოდ \$19 500-ად უკვე აშენებულ Comfort by Orbi-ში!

შეამოსავლიანი აპარტამენტები
\$19 500 -დან
აქცია!
ბოლო შანსი!
აქცია პრესალდაბა მხოლოდ 80 აპარტამენტზე!

მორიგი უპრეცედენტო შეთავაზება ორბი ჯგუფისგან მომხმარებელს, რომელიც ბათუმის ყველაზე პრესტიჟულ ტურისტულ უბანში მშენებარე პროექტს შეეხება. კომპანიამ დაიწყო გაყიდვები, უკვე აშენებულ პროექტ **Comfort by Orbi** -ში, რომელიც გმირთა ხეივანში მდებარეობს. შეთავაზების უნიკალურობა, პროექტის არქიტექტურული ღირებულებისა და ადგილმდებარეობის გარდა, იმაში მდგომარეობს, რომ პირველი 80 აპარტამენტის შეძენა მსურველებს, მხოლოდ 19 500 დოლარად შეეძლებათ. ეს

არის შანსი, რომელიც ქართულ და საერთაშორისო ბაზარზე, დღეის მონაცემებით უპრეცედენტოა.
უფრო მეტ დეტალს, პროექტ **Comfort by Orbi** -ზე, ორბი ჯგუფის გენერალური დირექტორი, **ირაპალი კვიციანი** გვიზიარებს.
- კიდევ ერთი ახალი პროექტი ბათუმში და კიდევ ერთი უნიკალური აქცია გაყიდვების სტარტზე „ორბი ჯგუფისგან“. კომფორტ „ბათი ორბი“, რომელიც ბათუმის გულში, ტურისტულ ცენტრში გმირთა ხეივანში შენდება, ზღვიდან

სულ რაღაც 200 მეტრში. რა ეტაჟზე მშენებლობა?
- პროექტ **Comfort by Orbi**-ს მონოლითური კარკასის მშენებლობა, უკვე დასრულებულია. შესაბამისად, უკვე დაწყებულია ფასადის მოპირკეთება და საინჟინრო სამუშაოები. ეს არ არის ჩვეულებრივი მოვლენა დეველოპმენტში, რადგან პრაქტიკულად არ არსებობს პროექტები, ძალიან იშვიათობაა, რომ დეველოპერი ვერ აშენებდეს და მერე ყიდდეს აპარტამენტებს. საინტერესოა პროექტის ლოკაცია, რომელიც გმირთა

ხეივანში მდებარეობს და ყველაზე კარგად ვიცი, რომ უნიკალური ადგილია. ეს არის 200 მეტრი ზღვიდან და ყველაზე აქტიური, ცენტრალური ტურისტული უბანი.
ძალიან მნიშვნელოვანი, ყველაზე მნიშვნელოვანი თუ არა, განლაგებულია ის, რომ **Comfort by Orbi**-ის პრაქტიკულად ყველა აპარტამენტიდან იმლება ულამაზესი ხედები ზღვაზე, გურია-აჭარის და კავკასიონის მთებზე, გმირთა ხეივანზე.
- რაც შეეხება თავად
▶▶▶ 83-3

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

- მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 150 ლარია;
- მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა - 200-200 ლარი;
- 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 400 ლარია;
- ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 400 ლარი ღირს;
- შიდა შავთეთრი გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 70 ლარით იზრდება.
- პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;
- მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 30 ლარი;
- სამგლოვიარო განცხადება - სიტყვა 30 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;
- გახსენება, ნეკროლოგი - სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

საცალო ფასი: 80 თეთრი, ხელმოწერა: ერთი თვით - 3,20 ლარი, სამი თვით - 9,60 ლარი, 6 თვით - 16 ლარი, ერთი წლით - 32 ლარი.

გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს. ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში უფლებამოსილებით ინახება ორი კვირის განმავლობაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება. რედაქცია ავტორებისაგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას. გამოქვეყნებული მასალების გადაგვრდა აკრძალულია რედაქციიდან ნებართვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო კომპანია
რედაქტორი
ნუგზარ ასათიანი
 nugzarasatiani15@gmail.com
 558 499100
 კომპიუტერული უზრუნველყოფა
გიორგი გოგოლაძე
 gia_77@mail.ru
 551 576060
 რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ეპისკოპოსის ქ.№3
 ტელ: 558 499 100 გაზეთი რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
 გაზეთი იბეჭდება გამოცემლობა „მერიდიანში“
 მის: თბილისი, ვ. ბაგრატიონის ქ. №77

დაიწყეთ ყოველი ოქტომბერი ალიონზე
 «ალიონი»

საზღვარგარეთ მყოფი ამომრჩევლებისთვის დაგეგმილი უფილი საარჩევნო უბანი შეიქმნა

დაამუშავა. ამ დროისთვის საზღვარგარეთ მცხოვრებ უფილი მქონე ამომრჩევლის რაოდენობა შეადგენს 95 834-ს. ამომრჩევლის გაზრდილი რაოდენობის შესაბამისად საარჩევნო უბნები დამატებით შეიქმნა აჭრის შერეულ შტატებში - **ნოუ-ორკში**; გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში - **ბერლინში**; ესპანიის სამეფოში - **მარსელანში**; იტალიის რესპუბლიკაში - **რომიში**; საერძეთის რესპუბლიკაში - **ათენსა და სალონიკში**; საფრანგეთის რესპუბლიკაში - **პარიზში**.

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ღვაგაზუს საჯარო სოლაში სრული სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარეობს

საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრი **ალექსანდრე წულაძე**, გურიის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებულთან **გიორგი ურუშაძესთან**, საქართველოს პარლამენტის ვიცე-სპიკერ **არჩილ თალაკვაძესთან**, გურიის მაჟორიტარ დეპუტატთან **ვასილ ჩიგოგიძესთან**, ოზურგეთის მერ **ავთანდილ თალაკვაძესთან** და საკრებულოს თავმჯდომარე **დავით დარჩიასთან** ერთად, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ღვაგაზუს საჯარო სოლის სარეაბილიტაციო სამუშაოებს გაეცნო. შენობა, რომელიც 240 მოსწ-

ვარგარეთ, 42 ქვეყანაში 67 საარჩევნო უბანი მოემსახურება. შევასწავთ, რომ კანონმდებლობის თანახმად, საზღვარგარეთ საარჩევნო უბანი იქმნება საკონსულო ადრეცხვაზე მყოფი არანაკლებ 50 და არაუმეტეს 3 000 ამომრჩევლისთვის. სხვა რეგულაციებს საქართველოს საარჩევნო კანონმდებლობა საზღვარგარეთ მყოფი საქართველოს მოქალაქეების არჩევნებში მონაწილეობასთან დაკავშირებით ართვალისწინებს, - აღნიშნულია გავრცელებულ ინფორმაციაში.

ავლზე გათვლილი, სრულად განახლება და ადაპტირებული იქნება სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისთვის. სკოლაში იფუნქციონირებს საბუნებისმეტყველო და კომპიუტერული ლაბორატორიები, სპორტული და სააქტიურობის დარბაზები, ექიმის კაბინეტი, ბიბლიოთეკა და სასადილო. სკოლის სრულ რეაბილიტაციას სსიპ საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო ახორციელებს და მისი ღირებულება 5 მილიონ ლარზე მეტია.

ოზურგეთში მანდატურის სამსახურის ახალი რეგიონული ოფისი გაიხსნა

საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრმა **ალექსანდრე წულაძემ**, გურიის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებულთან **გიორგი ურუშაძესთან**, გურიის მაჟორიტარ დეპუტატთან **ვასილ ჩიგოგიძესთან**, ოზურგეთის მერთან **ავთანდილ თალაკვაძესთან** და საკრებულოს თავმჯდომარე **დავით დარჩიასთან** ერთად, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში საგანმანათლებლო დაწესებულების მანდატურის

სამსახურის ახალი რეგიონული ოფისი გაიხსნა. თანამედროვე სტანდარტების შესაბამის ახალ შენობაში მანდატურის სამსახურის ფსიქოსოციალური მომსახურების ცენტრთან ერთად, დაგეგმარებისა და ანალიზის რეგიონული სამმართველო განთავსდა. მოეწყო ბავშვთა თერაპიის ოთახები, რომლებიც სრულად ადაპტირებული და მორეგულირება მათ საჭიროებებს.

სასამართლო ჩოხატაურის მერის წარმომადგენელი დაბა ჩოხატაურში რევაზ ბერძენიშვილი ადმინისტრაციულ სამართალდამრღვევად ცნო

ალიონი. ოზურგეთის სასამართლომ დაბა ჩოხატაურის მერის წარმომადგენელი დაბა ჩოხატაურში **რევაზ ბერძენიშვილი** ადმინისტრაციულ სამართალდამრღვევად ცნო. 7 ოქტომბერს დასრულდა ოზურგეთში სასამართლო პროცესი, სადაც „ერთიანობა - ნაციონალური მოძრაობის“ მიერ შეტანილი სარჩელი განიხილებოდა. პარტიის წარმომადგენლები ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის მერს **დავით შარაშიძეს** და მის წარმომადგენელს დაბა ჩოხატაურში **რევაზ ბერძენიშვილს** ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენებას და საბუშო საათების დროს „ქართული ოცნების“ საარჩევნო შტაბში ყოფნას ედავებოდნენ. დღევანდელ სხდომაზე მოსამართლემ მერის წარმომადგენელი დაბა ჩოხატაურში რევაზ ბერძენიშვილი ად-

მინისტრაციულ სამართალდამრღვევად ცნო, თუმცა სიტყვიერი გაფრთხილების მიცემით შემოიფარგლა. რაც შეეხება, დავით შარაშიძეს, მისი ბრალეულობა აღნიშნულ საქმეში მოსამართლემ არ დაადგინა. აღსანიშნავია, რომ მოსარჩელეს მტკიცებულების სახით აღნიშნული თანამდებობის პირების საარჩევნო შტაბში ყოფნის ამსახველი ვიდეო-მასალა ჰქონდა წარმოდგენილი.

კურორტ ბახმაროს ცენტრში „მაგთის“ ანბა არ აღიმართება

ალიონი. რამდენიმე დღის განმავლობაში მიმდინარეობდა მოსახლეობის გულისწყრომა კურორტ ბახმაროს ცენტრში „მაგთის“ ანბის მშენებლობასთან დაკავშირებით. - ჩვენი ბავშვობა ბახმაროში გავატარეთ. შენანიშნავი კურორტი გვქონდა და ყველა შემდეგის ადამიანი ისვენებდა. ახლა აქ განუკითხაობაა. ვინ რას ამბობს, განსაკუთრებით საკურორტო სეზონის შემდეგ, ვერ გაიგებ. შივ ბახმაროს ცენტრში, მოედანზე, სადაც კარუსელები იდგა, კომპანია „მაგთი“ ანბის მშენებლობას იწყებს. ბავშვებისათვის განკუთვნილი ატრაქციონი უკვე აიღეს და ანბის დასადგმელ ადგილს ექსკავატორი ამზადებს. მამა ელიზბართან ერთად მივედი ადგილზე, ვაკაპროტესტეთ. ჩვენი პროტესტი არაა ჩააგდეს და მუშაობა გააგრძელეს. ასეთ ანბებს ხომ დიდი გამოსხივება აქვს. სხვა მშენებლობებს ვაპროტესტებდით და ახლა „მაგთი“ დაემატა. გაზეთის რედაქცია ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის მერიას დაუკავშირდა, თუმცა ჩვენს სატელეფონო ზარებს არ უპასუხეს. შემდეგ გაირკვა, რომ მათ არ ჰქონდათ გაცემული 45 მეტრი სიმაღლის „მაგთის“ ანბის დადგმის ნებართვა. მოქალაქეების პროტესტის შემდეგ ბახმაროში ანბის დადგმის სამუშაოები შეწყდა. გაზეთი „ალიონი“ კურორტზე ავიდა და რამდენიმე ადამიანს შეხვდა.

შოთა კალანდაძე, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის მერიის წარმომადგენლის მოადგილე კურორტ ბახმაროში: - არ მიუცია ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის მერიას „მაგთისთვის“ ნაბართვა კურორტის ცენტრში ანბა აღეშენებოდა. მათ დაწვებული სამუშაოები შეაჩერეს და ანბის დასადგმელი ორმო ტრაქტორით ამოავსეს. ალბათ კურორტს გარეთ გამოუნახავენ შესაფერის ადგილს - გვიოთხრა მან. კურორტის ცნობილ მოედანთან მდებარე უნივერსიტეტის ერთ-ერთ მეპატრონეს **იოსებ პაიჭაძეს** ვესაუბრეთ. - ბახმაროში გავიზარდეთ. მამაჩემი ზაქრო პაიჭაძე ყოველ სეზონზე ბახმაროს დროში ხსნიდა დოღს. ეს ტრადიცია წლებია გრძელდებოდა. ტრაქტორის გამოჩენისთანავე ავტენხეთ განგაში და საბოლოოდ ხელისუფლების, დამსვენებლების ერთობლივი ძალისხმევით კურორტის ცენტრში ანბის დადგმის სამუშაოები შეწყდა. როგორც სხვებმაც გვითხრეს, მოსახლეობა შიშობს, რომ საქართველოში ნერვიული სისტემის, გულ-სისხარღვთა და ონკოლოგიური დაავადებების მასობრივი მომრავლებაში თავისი „წილი“ შეაქვს დასახლებულ პუნქტებში, ან დასახლებულ პუნქტებთან ახლოს მობილური ტელეფონების ანბებს და ელექტრომაგნიტური გამოსხივების დასაშვებ ნორმაზე გადაჭარბებას.

აქცია „ბოლო შანსი“, ორბი ჯგუფის ახალ პროექტში! პირველი 80 აპარტამენტი, მხოლოდ \$19 500-ად უკვე აშენებულ Comfort by Orbi-ში!

პროექტს და აპარტამენტების ღირებულებას, რას გვეტყვი ამის შესახებ?

პროექტ **Comfort by Orbi**-ში გათვალისწინებულია, 500 აპარტამენტის სარეალიზაციოდ გამოტანა და აქედან, მხოლოდ 80 აპარტამენტი გაიყიდება სააქციო ფასად. რას გულისხმობს აქცია? იმას, რომ ბედნიერ 80 მყიდველს შეეძლება აპარტამენტის შეძენა, სულ რაღაც 19 500 დოლარად. არ იქნება გადაჭარბებული, თუ ვიტყვი, რომ ეს არის ბოლო შანსი ასეთ უნიკალურ ფასად და უნიკალურ ლოკაციაზე, მსურველმა შეიძინოს

აპარტამენტი და გააკეთოს გონივრული ინვესტირება. დაბეჯითებით ვიტყვი, რომ ამ აპარტამენტების რეალური ღირებულება, არა 19 500 დოლარია, არამედ, ორჯერ მეტი – 38 000 დოლარი და მეტი. რა არგუმენტი მაქვს ამის როცა ვამბობ - სულ ცოტა ხნის წინ დავაანონსეთ სააქციო ფასად, 18 500 დოლარად აპარტამენტების გაყიდვა პროექტ „ავანგარდი ბაი ორბიში“. პრაქტიკულად რამდენიმე დღეში დასრულდა სააქციო ფასში გამოტანილი აპარტამენტების გაყიდვა და ამჟამად, იგივე აპარტამენტების ღირებულება

36 500 დოლარზე მეტია. 18 500 დოლარად ვინც შეიძინა აპარტამენტი, ფაქტობრივად, ორჯერ იმას, 36 500-იანი აქტივის მფლობელი გახდა. ასეთივე შესაძლებლობა მაქვს აპარტამენტის შეძენის მსურველს **Comfort by Orbi**-შიც. ის, ვინც სააქციო ფასად 19 500 დოლარად შეიძინა აპარტამენტს, რაც ვეკვებ, სულ რამდენიმე დღე გაგრძელდება, აქციის დასრულებისთანავე მისი ღირებულება დაახლოებით 38 000 დოლარი იქნება.

პროექტ Comfort by Orbi-ში, აპარტამენტების ღირებულება 1 კვ.მ-ტრზე ასევე შეადგენს 1 000, 1 200, 1 400 დოლარს, რაც მისი რეალური საბაზრო ღირებულებაა.

ისტორიულად, ინვესტირება უძრავ ქონებაში, ყველაზე გონივრული დაბანდებაა. სწორედ ამ საქმეში ეხმარება ორბი ჯგუფი მის ერთგულ მომხმარებელს.

ვიცი, რომ ძალიან ბევრი ადამიანი დანტრეგებული ქვეყნის გარეთ, ემიგრანტები, რომლებსაც სურთ აპარტამენტების შეძენა საქართველოში, რათა ჰქონდეთ სტაბილური შემოსავალი. როგორ შეუძლიათ მათ აპარტამენტების შეძენა, როდესაც ქვეყანაში არ იმყოფებიან?

ეს აბსოლუტურად არ

წარმოადგენს ბარიერს, ჩვენს კომპანიაში უძრავი ქონების შეძენის მსურველისთვის. ყველა ამ ადამიანს შეუძლია, ორბი ჯგუფის ონლაინ სერვისით ისარგებლოს, რაც მას საშუალებას აძლევს, მიიღოს მაღალპროფესიონალურ დონეზე კონსულტაციები. შეარჩიოს სასურველი ფართის აპარტამენტი, იყიდოს, გააფორმოს ხელშეკრულება საქართველოში ჩამოსვლამდე. შესაბამისად, არანაირი აუცილებლობა არ არის, რომ ის იმყოფებოდეს საქართველოში. ყველა პროცედურის გაგება შესაძლებელია **Zoom-ის, whatsapp-ის, Viber-ის** და სხვა ნებისმიერი საკომუნიკაციო არხის საშუალებით.

ონლაინ სერვისით სარგებლობა, მხოლოდ ემიგრანტებს, ან ქვეყნის გარეთ მყოფ ადამიანებზე ვრცელდება?

რა თქმა უნდა, არა. დისტანციური მომსახურების მიღება შეუძლია, ნებისმიერ ადამიანს, საქართველოს ნებისმიერი კუთხიდან, ვინც ოფისში მისვლას ვერ ახერხებს გარკვეული მიზეზით. ეს არის მაღალტექნოლოგიური, დისტანციური სრულფასოვანი სერვისი.

აპარტამენტის შეძენის შემდეგ რა მიზნით შეუძლია

უძრავი ქონების გამოყენება მყიდველს?

მყიდველი თვითონვე განსაზღვრავს რა მიზნით გამოიყენოს მის საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონება - საცხოვრებლად, გასაქირაველად, თუ სხვა დანიშნულებით. ამიტომ ამ პროექტში ჩვენ გვაქვს, როგორც სტუდიოს ტიპის აპარტამენტი, ისე 30, 40, 50, 100 და 150 კვ.მ. აპარტამენტებიც. როგორც აღვნიშნეთ, სააქციო ფასი 500 აპარტამენტიდან, მხოლოდ 80 აპარტამენტზე ვრცელდება. ამიტომაც უნდა იჩქაროთ და ხელიდან არ გაუშვათ შანსი, რომელიც დიდი ეჭვი მაქვს, მომავალში აღარ იქნება.

გარდა იმ ორი პროექტისა, რომელზეც ამ ინტერვიოში ისაუბრეთ, კიდევ რა მიმდინარე პროექტებზე მუშაობს ორბი ჯგუფი და რა გეგმები გაქვთ სამომავლოდ?

დღეისათვის „ორბი ჯგუფს“ მშენებლობა 1 მილიონ კვ.მ-ტრზე აქვს და აშენებს „ორბი კონტინენტალს“, „ორბი სითის“, „ავანგარდი ბაი ორბის“, „კომფორტ ბაი ორბის“, პროექტს მახინჯაურში, „ცენტრალ პარკ თაუერსს“ თბილისში. პროექტირება უკვე დასრულდა და სულ მალე დაიწყება 4 ახალ პროექტს პრემიუმ და ლაქმერ

სემენტში. რაც შეეხება „ავანგარდი ბაი ორბიში“ აქციას, ის დაწყებულან ერთ კვირაში დასრულდა. დღეისათვის აპარტამენტის ღირებულება ნაცვლად 18 500 დოლარისა, როგორც გითხარით, 36 500 აშშ დოლარია. 3-4 დღეში შეძლო პირველმა 100-მა მყიდველმა უნიკალურ ფასში 18 500 დოლარში აპარტამენტის შეძენა. დღეს კი მისი ფასი უკვე ორჯერ მეტია.

იგივე ობიექტური და პოზიტიური მოლოდენები გვაქვს **Comfort by Orbi**-ს შემთხვევაშიც, რადგან ჩვენ ვსაუბრობთ, ფაქტობრივად დასრულებულ პროექტზე და არა მშენებარეზე.

ამიტომაც, იჩქარეთ, გააკეთეთ ერთ-ერთი ყველაზე გონივრული არჩევანი და განიხილოთ ინვესტირება **Comfort by Orbi**-ში.

Comfort by Orbi-ში აპარტამენტის მსურველებმა დარეკეთ:
+995 555 310 000
+995 511 538 538
+995 511 539 539
www.orbi.ge
გაყიდვების ოფისები: **თბილისი;**
ალ. ჭავჭავაძის გამზ. №12ა
ბათუმი;
ი. კობალაძის ქ. №2

„არგუს ჯგუფი“ უმომავლის თემაზე საბანანათლებლო პროექტებს აბრძობებს

კომპანია „არგუს ჯგუფის“ და **USAID**-ის ერთგვარული მომავლის უზრუნველყოფის პროგრამის ორგანიზებით გასულ სასწავლო წელს შემოქმედის თემის სამი სკოლის მოსწავლეებს – კვირიკეთის, გომისა და შემოქმედის უფროსკლასელებს ჩაუტარდა ტრენინგები თემაზე – „ვიცავთ გარემოს და ვქმნით ენერჯოუსაფრთხო მომავალს“. პროექტის მიზანი გარემოს დაცვას და განახლებადი ენერჯის როლსა და მნიშვნელობაზე მოსწავლეებში ცნობიერების ამაღლება იყო. პირველი ეტაპი სასწავლო წლის ბოლოს ადგილობრივი „ენერჯი ელჩების“ არჩევით დასრულდა, ისინი კვლავ იმყოფებიან შედეგზე დასაბუთონ რა როლი აქვს განახლებადი ენერჯის ქვეყნის მდგრად განვითარებაში, ენერჯოდამოუკიდებლობასა და უსაფრთხო, ეკოლოგიური მომავლის შექმნაში და რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, მომავალში თავად იქნებიან ჩართული ენერჯეტიკული პროექტების მართვასა და განხორციელებაში.

მოსწავლეების ჩართულობით წელსაც დაიგეგმება დასრულების და გამწვანების აქციები, ტურიზმის განვითარების საგანმანათლებლო პროექტების სამხრეთ აუდიტორიას და შემდეგი კვირიდან აქტიურად დაიწყებს ტრენინგების ციკლს პედაგოგებისთვის, მათივე საჭიროებების და სურვილების გათვალისწინებით. წინასწარი შეხვედრების შემდეგ პედაგოგებმა ბავშვთა კვლივითურ ფსიქოლოგთან, ინკლუზიური განათლების სპეციალისტთან შეხვედრების სურვილი გამოთქვეს. ასევე ჩატარდება პროექტების წერის და ფონდების მოძიების სემინარები და ვორკშოპები სხვადასხვა უნარების გამოუმუშავების მიზნით. საერთაშორისო ინსტიტუტების პრაქტიკით აღიარებული რეგულაციების მიხედვით, გარემოსდაცვითი და სოციალური მიმართულებით, ენერჯეტიკული პროექტების განხორციელებისას კომპანიას აქვს ვალდებულება კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობის ფარგლებში თემში სოციალური საკითხების მიმართულებით გარკვეულ აქტივობები განხორციელოს, წინასწარი მოკვლევების საფუძველზე გამოიკვეთა ვანდაციის და განათლების მიმართულება, რომლის ფარგლებშიც მიმდინარეობს და კვლავაც გაგრძელდება სხვადასხვა პროექტების განხორციელება. ამ მიმართულებით კომპანია მოუწოდებს ადგილობრივ მოსახლეობას ჩართულობისკენ, იდეების, საჭიროებების გაზიარების და მონაწილეობის კუთხით.

დაფინანსებული ფართი

ბახვი ჰესის გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებზე მომუშავე მრჩეველთა საბჭოს გახვლითი სხდომა

2024 წლის ოქტომბერში ბახვი ჰესის მრეწველთა და კომპანიის გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებზე მომუშავე მრჩეველთა საბჭოს წლის რიგით მუშაუ, გასული შეხვედრა განხორციელდა ფაქტობრივად, ვინაიდან ფარგლებში, საბჭოს წევრებმა ქართულ-ავსტრიული კომპანიის, შპს „ენერჯი არგუსი“ მიერ აშენებული და დღეს ოპერირებაში მყოფი მცირე ჰიდროელექტროსადგურები – „არგუსი ჰესი“ და „არგუსი ჰესი 2“ მონაწილეობა მიიღეს.

მრჩეველთა საბჭოს წევრებმა ასევე მონაწილეობა მიიღეს სიმბლავის „დარიალი ჰესი“, რომელიც წლიურად 500 მლნ კვ-ს-ის ელექტროენერჯიას გამოიმუშავებს და რომლის განმხორციელებელი კომპანია სს „დარიალი ენერჯი“.

„ბახვი ჰესის“ გარემოსდაცვისა და სოციალური საკითხების მრჩეველთა საბჭოს სხდომის ფარგლებში კომპანიის დირექტორმა, **გიორგი აბრამიშვილმა** საბჭოს წევრებს მშენებლობის მიმდინარეობასა და სამშენებლო გეგმებზე ესაუბრა. გარემოსდაცვისა და სოციალური საკითხების ოფიცირმა, **მარიამ ვანაძემ** წარადგინა პრეზენტაცია გარემოსდაცვითი და სოციალური პროექტების მიმდინარეობის შესახებ. მან ვრცლად ისაუბრა კვლევებსა და მონიტორინგის აღსრულებაზე. ასევე, საბჭოს წევრებს წარუდგინა ფაქტობრივად კვლევების შედეგები, რომელსაც მოწვეული ექსპერტები ატარებენ და შემარბილებელი ღონისძიებების მიმდინარეობა, რომელსაც კომპანიის გარემოსდაცვის

გუნდი დასრულებს უცხოელი მკვლევარების მიერ შემუშავებული სამოქმედო გეგმის მიხედვით.

„ჩვენი პრიორიტეტია პასუხისმგებლობის მშენებლობა და მშენებლობის განვითარების კვლევების ეტაპზე მოწვეული სერთიფიცირებული დასწავლის მერ შემუშავებული გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სამოქმედო გეგმის აღსრულება დამონიტორინგის მიხედვით. ჩვენი გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების გუნდი ძალიან დეტალურად მოუყვება ამ გეგმას და დასრულებს ყველაინიციატივას, როგორც გაერთიანებულ საბჭოში, რომელიც თავის მხრივ გზის დაკვირვებას უწევს ნაწილად. კვლევებს კარგად უწევს აწარმოებენ მოწვეული, დამოუკიდებელი ექსპერტები. შემარბილებელი ღონისძიებებზე კი, ჩვენი გუნდი ზრუნავს. სასახაროა ის ფაქტი, რომ მკვლევარების მიერ დაფინანსებული შედეგები დასტურებს ინფორმაციას იმის შესახებ, რომ მშენებლობის მიმდინარეობის პირობებში, ცხოველებისა და ფრინველების ჰაბიტატი პასუხობს მათთვის მსაღებ საარსებო გარემოს პირობებს“ - განაცხადა კომპანია ბახვი ჰესის გარემოსდაცვისა და სოციალური საკითხების ოფიცირმა, **მარიამ ვანაძემ**.

მრჩეველთა საბჭოს წლის ბოლო, რიგით მეთხუთმე შეხვედრა 20-24 წლის დეკემბრის თვეში დაგეგმილია.

„არგუსი ჰესი“, ფაქტობრივად მუშაობს პალიტიკაში, გულაურის მიმდებარე ტერიტორიაზე, მდინარე

ოზურგეთის ისტორიულ მუზეუმში დაცული ძალის სამკაულები

სამკაული სხეულისა და ტანსაცმლის შესამკობი ნივთია. ცნობილია როგორც მუდმივი (მყარი), ისე მოძრავი სამკაული. უძველეს ხანაში მუდმივი სამკაული კეთდებოდა მოხატვით, ტატუირებით ან დაშრამპით. იკეთებდნენ სხვადასხვა მიზნით: სხეულის ფორმის ხასგასმა, ასაკობრივი მდგომარეობისა და რანგის, კომისა და ნადირობის მიმდევრობის, რომელიმე ტომის კუთვნილების გამოსახატავად და სხვა.

ადამიანმა ჯერ კიდევ პალეოლითის ხანაში გახვრიტა და ყელზე სამკაულად ჩამოიკიდა სხვადასხვა ცხოველთა კბილები, ძოლუსკების ნიჟარები.

სამკაულს იკეთებდნენ ზემისა და დღესასწაულის დროს, ემყარებოდა საკრარული საიდუმლოების, მაგიური მფარველობის მიზანს. სამკაული ზოგჯერ ტანსაცმლის შემადგენელი ნაწილია: სარტყელი, წინსაფარი, თავსამკაული და სხვა. ფიქრობენ, რომ აბუღეტი, თილისმა, ფეტიში თავდაპირველად სამკაული იყო, რომლის ტარების დროს მის პატრონს შემთხვევითი ძალა ემატებოდა და მის ფარველობაში რწმუნდებოდა.

მუსტიეს ხანიდან ცნობილია ტანისა და სახის შეღებვის შემთხვევები (ოქრა, რკინის ფანგი, შავი საღებავი). სამკაულად ცხოველის კბილებთან, ნიჟარებთან ერთად იყენებდნენ ჭრელი კაჟის ქვას, მთის ბროლს, ძვალს, ყვავილებს, გახვრეტილ კურკებს, ბეწვს, ფრთებს და სხვა.

ზედა პალეოლითის, ნეოლითის, ენეოლითის ხანაში მომრავლდა სამკაულის სახეობანი, რომელსაც ამზადებდნენ გიშრის, ქარვის, მარჯნის, მთის ბროლის შპატისა და სხვა მასალისაგან. სპილენძ-ბრინჯაოს

ხანიდან მოკიდებული უძველესი ადგილი დაიკვიდრა ლითონმა, განსაკუთრებით კეთილშობილურმა ოქრომ და ვერცხლმა. ძირითადი მიზეზი იყო ოქროსა და ვერცხლის მიმზიდველი ფერი და მზინვარება. მისი ქიმიური მდგომარეობა და პრაქტიკული უცვლელობა ოქროს სამკაულის ფერადოვნებას ქმნიდნენ ფერადი ქვის, ანუ გრანულაცია სხვა-

დასხვა მინის, თვლების ჩასმის ინკუსტრაციით.

ბრინჯაოს ხანაში საბოლოოდ ჩამოყალიბდა სამკაულთა ძირითადი სახეობები: სათითო ბეჭედი, სამაჯური, გულსაკიდი-ყელსაბამი, საყურე, საკინძი, მშვილდსაკინძი, სასაფეთქლე რგოლები, საყელური, ბალთა, აბზინდა, საწვივე, საპარადო-სარიტუალო ნივთები, დიადემა და შეიქმნა გარნიტურის ანუ ერთი ხელის სამკაულის მცნება, რომელსაც დღემდე არ განუცდია არსებითი ხასიათის ცვლილება.

სამკაულს თავიდანვე ორმაგი დანიშნულება ჰქონდა: მხატვრულ-ესტეტიკური და ნიშნადი. პირველი ეს არის ქალის გალამაზება. სამ-

კაულს ოდითგანვე ჰქონდა ავგაროხის მნიშვნელობა, ითვლებოდა, რომ თუ ადამიანი სამკაულს ატარებდა ღვთაების ან მისი რაიმე ატრიბუტის გამოსახულებით იგი ეზიარებოდა ამ ღვთაებას, მისი მარველობის ქვეშ შედიოდა და დაცული იქნებოდა ყოველი ავისაგან. განსაკუთრებით ზებუნებრივი ზემოქმედების ძალა მიეწერებოდა ცხოველთა კბილებს, ზოგიერთ მინერალს.

შუა საუკუნეების ქრისტიანულ ქვეყნებში სამკაულთა შორის საპატიო ადგილი დაიკავა ჯვარმა, როგორც ქრისტიანულმა სიმბოლომ, მაგრამ ძველსაც არ დაუკარგავს მნიშვნელობა, სწორედ შუა საუკუნეებში დამუშავდა ფერადი ქვების სიმბოლიკა. როდესაც ზოდი-აქოს ერთი რომელიმე მინერალი დაუკავშირეს გადმონაშთის სახით ეს წარმოდგენები დღესაც კი ცოცხლობს..

სამკაული ძველ დროში ეთნიკური და სოციალური მდგომარეობის განმასხვავებელი ნიშანი იყო, მას მამაკაცებიც ატარებდნენ, ბეჭედი,

ყელსაბამი და საყურე აუცილებელი ელემენტი გახდა წარჩინებულთა მორთულობისა, წარჩინებულთა მორთულობისა ეკონომიურ მდგომარეობას განსაკუთრებით ძვირფასი სამკაული გამოხატავდა.

ცნობილია, რომ საქართველო ითვლება ლითონის დამუშავების ერთ-ერთ უძველეს კერად მსოფლიოში. ადამიანი სპილენძს პირვე-

ლად ძვ. წ. IV ათასწლეულში გაეცნო. ძვ. წ. III ათასწლეულიდან იცოდნენ ბრინჯაოს დამზადება, ამავე ხანიდან ეუფლებოდნენ სხვა ლითონებსაც: ტყვიას, ვერცხლის, ოქროს.

ძვ. წ. II ათასწლეულის მეორე ნახევრიდან ქართველი ოქრომჭედლები ფლობდნენ ლითონის დამუშავების ისეთ ხერხებს, როგორიცაა გავარსი ანუ გრანულაცია ე.ი. ნივთის შემკობა ოქროს მავთულ-ებით, ამზადებდნენ დაფანჯრულ (ჭვირულ-აჭურულ) და ფუყე ნივთებს და მიმართავდნენ ფერადი ქვებით ინკუსტრაციას.

ანტიკურ ხანაში ახალმა სოციალურ-ეკონომიურმა საფუძვლებმა

განაპირობა ფერადი ქვებით ინკუსტრაცია.

უძლიდრეს და უნატიფეს სამკაულებს შეიცავს ვანის სამარხები და ახალგორის განძი არმაზისა და ბაგინეთის სარკოფაგები, მცხეთის აკლდამა, წინწყაროს ზრუდერის, სიონის, ბორის, კლდეეთის, ურეკის, ფიჭვნარის და სხვათა სამარხები, სადა წარმოდგენილია გავარსის, ფილიგრანის, ტიხრული მინანქრის, პორტრეტული ინტალიოს მრავალი ნიმუში: მცირე ქანდაკებები, მრავალი ნივთები, ქვები, მათ შორის მრავალი იმპორტული ნივთი, უცხოური სტილის ნიმუშები.

საქართველო ცივილიზაციის სამყაროს ორგანული ნაწილი იყო. ქართული ოქრომჭედლობა განვითარების ყველა საფეხურზე ატარებდა თავისი ეპოქის ნიშნებს, მას ჰქონდა ეროვნული თავისებურებებიც, რომლითაც ერთი მხრივ განსხვავდებოდა ქართველთა ნახელოვანი მათი თანადროული უცხოური ნაწარმისაგან, მეორეს მხრივ აკავშირებდა სხვადასხვა როს შექმნილ ნივთებს.

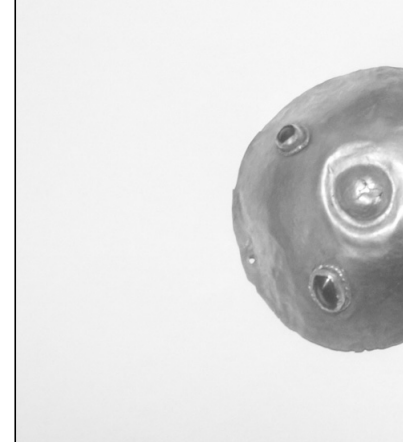
გვიან ბრინჯაოსა და ადრე რკინის ხანაში პოპულარული გახდა ნახევრად დამუშავებული სერდოლიკისა კენჭებისაგან შედგენილი ყელსაბამი, ჩნდება მინისა და მინისებური პასტის მძივები, ძვ. წ. VII-VI ს-ში ქართულ ოქრომჭედლობის სკოლა თავის თავადაობას ქმნის, უძთავრესია გავარსი და მისი დაწყოების წესი-ბაღ-

ები, სამკაუთხედების სისტემები, სვასტიკა და სხვა.

ადრე ანტიკური ხანა (ძვ. წ. V-IV ს-ები) პირველი ქართული სახელმწიფოებრიობის კოლეთისა და იბერიის ჩამოყალიბების ხანაა- ამ პერიოდს დაემთხვა ქართული ოქრომჭედლობის ახალი მეორე აღმავლობა.

კოლხური ძეგლებიდან ცნობილია ცხოველთა სტილიზებული გამოხატულებანი, ბრინჯაოს ჭვირული ბალტები, საკინძის თავები შემკული მარჯნის, მარგალიტის, ძოწის თვლებით. ანტიკური ხანის დასასრულიდან ქართულ სამკაულში უფრო მეტად თავს იჩენს ეროვნული მიმართულება, ადრინდელ შუა საუკუნეებში ფართოდ გავრცელდა ეგრეთ წოდებული მცხეთური თავსამკაული: საკინძეები, თმის სარტყები, გვხვება ოქროს სხვადასხვა ნივთები, ფართოდ გავრცელებული მინის ბეჭდები.

X-XIII საუკუნეები აყვავების ხანაა ქართულ ჭედურ ხელოვნებაში, შუა საუკუნეებში მსოფლოს არცერთ ხალხს არ შეუქმნია ის, რაც ქართველებმა შექმნეს - ბედიის ბარძიმი, ხახულის სტრიფტიკი ტიხრული მინანქრის უამრავი მინიატურული ხატი და მედალიონი, რაც ძველი ქართული ოქრომჭედლობის აღმავლობის მაწიყებე-

ლია.

შუა საუკუნეებში საოქრომჭედლო სახელოსნოები არსებობდა თბილისში, დმანისში და რუსთავში. XIX ს-ში თბილისი ხელოსნობისა და ლითონის მხატვრული დამუშავების არამართო საქართველოს, არამედ მთელი კავკასიის უდიდეს ცენტრად რჩებოდა. „ოქრომჭედლობისა“ და „ვერცხლის“ ქუჩაზე ჩამწკრივებულ სახელოსნო დარბაზების გვერდით, ოქრომჭედლობის მეორე მსხვილი ცენტრი საქართველოში ახალციხე იყო, თავისი სწორუპორი ფილიგრანული ნაწარმით. ცნობილია, რომ ვერცხლის სამკაულს ქართველი ოქრომჭედლები სევალით ამკობდნენ. სევალი ყორნისფერი შავი მასაა, რომლითაც იფარებოდა ვერცხლის ნივთებზე ამოკვეთილი ორნამენტი. სევალი კეთილშობილური ლითონის შემკობის ნამდვილი, ადგილობრივი ქა-

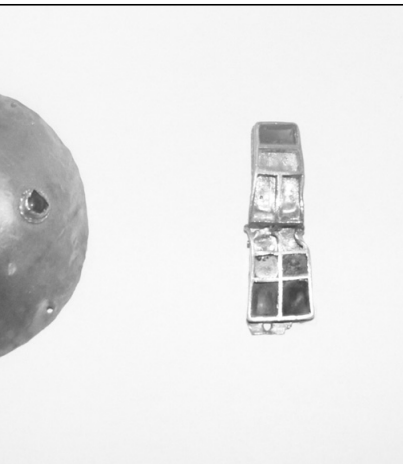
რთული და კავკასიური ხერხია, რომლის ისტორიაც საქართველოში სულ ცოტა ორიათას წელს ითვლის.

ოზურგეთის ისტორიულ მუზეუმის ფონდსაცავში ქალის მრავალი სამკაულია დაცული. ყველაზე მრავალრიცხოვანი და მრავალფეროვანია გვიან ბრინჯაოს-ადრე რკინის ხანის (ძვ. წ. VII-VI სს) ურეკ-წვერმაღალას სამაროვანზე აღმოჩენილი სამკაულები. გათხრების შედეგად სულ 72 სამარხი აღმოჩნდა, მათ შორის 24 სამარხში მხოლოდ ქალის სამკაულებია. აღნიშნული სამკაულები იყოფიან ლითონისა და მძივ სამკაულებად. ლითონის სამკაულები წარმოდგენილია ხატისუღლები, სამაჯურები, რგოლების, ზარაკებისა და ძეწკვების, საკიდების სახით.

მძივსამკაულში ყველაზე რიცხვმრავალია სერდოლიკის დიდი ზომის მოვარდისფერო და მუქი ყავისფერი სარდლიონის შესანიშნავად დამუშავებული, სხვადასხვა ზომის სფერული მძივები და გიშრის მრგვალი და ბალიშისებური ფორმის, გვხვდება მძივისა და პასტის მძივები. ამ უკანასკნელის გავრცელება კავკასიაში ძვ.წ. VI ს-დან იწყება, რაც მიუთითებს კოლხეთში სირიული და ეგვიპტური იმპორტის შემოტანაზე.

მუზეუმში მრავალადაა წარმოდგენილი ურეკში შემთხვევით ნაპოვნი ბრინჯაოს სამკაულები, ბრინჯაოს საკინძი, ბრინჯაოს სარტყელი გველის გამოსახულებით, ფიგურებიანი პასტის მძივები-ნიღბის-ებური. პროფესორ ანდრია აფაქიძის აზრით: „ნიღბისებური მძივის შემონახვა საუკუნეების მანძილზე, როგორც ავგაროში თაობიდან თაობას გადაეცემოდა ახ, წ. III-IV სა-უკუნეებში“.

ურეკში შემთხვევით აღმოჩენილია აგრეთვე ანტიკური ხანის ოქროს ნივთები: ოქროს სამკერდული, ოქროს სამაჯურის ფრაგმენტი ორ-

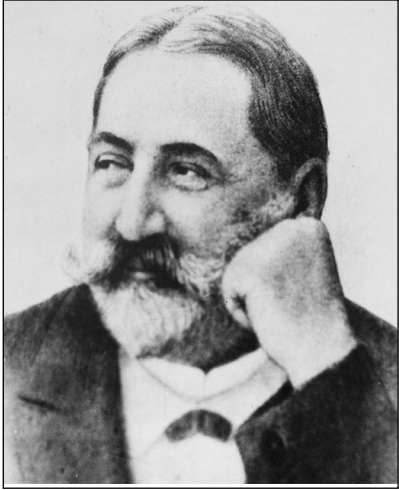
თავე შემკულია აღმადინის თვლებით.

და ბოლოს უნდა ითქვას, რომ სამკაული მატერიალური კულტურის იმ ნაწილს შეადგენს, რომელიც ასახავს ისტორიული მოვლენის ისეთ მნიშვნელოვან ასპექტს, როგორიცაა მოცემული კულტურის გარე სამყაროსთან ურთიერთობის სფერო და მასშტაბები და რომ მისი დამამზადებელი და მომხმარებელი საზოგადოება მალაღი, დახვეწილი გემოვნების მატარებელია, რომ კლასიკურ ხანაში კოლხური კულტურა თავის განვითარების უმარლეს საფეხურს აღწევს, რომლის განუყოფელი ნაწილიც იყო გურია.

მანანა ლომაძე,

ოზურგეთის სამუზეუმი გაერთიანების ფონდების მთავარი მცველი

ილია და ბრიბოლ ორბელიანი

შემგ. და რედ.: ირინა ჯავარიძე. თბ., 2012. გვ.463

ორგანიზაციის, ასოციაციის ან ვეფურის წევრი

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა აკადემია, წევრი (1999-)

ვიდეოები, პრემიები და პრისები 2003 ივანე ჯავახიშვილის სახელობის მედალი.

ბიოგრაფიის ბიბლიოგრაფია ერთვის, რომელიც, ბუნებრივია, სრულად არ ასახავს ბატონი იუსას სამეცნიერო მოღვაწეობის წერილობით შუღვს. ამიტომ აქ არ ვურთავ. რამდენიმე მნიშვნელოვან სამეცნიერო ნაშრომს ჩამოვთვლი მხოლოდ:

1979 ახალი ქართული ლიტერატურა : XIX ს. : ნაწილი I;

1995 გრიგოლ ორბელიანი;

1995 ილია ჭავჭავაძე : ცხოვრება და შემოქმედებითი ასპექტების დასასაითება;

2003 ქართველი მწერლები ვაჟა - ფშაველას შესახებ;

2003 ახალი ქართული ლიტერატურის ისტორია : წიგნი II;

2004 აკაკი წერეთელი ლიტერატურისა და ხელოვნების შესახებ;

2005 აკაკი წერეთლის თხზულებათა მსატკრული სპეციფიკისა და შემოქმედებითი ისტორიის საკითხები;

2011 ილია და აკაკი : ლიტერატურული ნარკვევები;

2014 ლიტერატურათმცოდნეობის საფუძვლები;

მოდით, ისეთ ვთქვით თუ აღნიშნით. ჩამოთვლილთაგან ზოგიერთი მონოგრაფიაა, ზოგიერთი კი თანავტორობით.

მეზღვთ, ბევრი ცნობილი მეცნიერია თანავტორთა შორის, და მანც, მე ზემოთ რომ წიგნი გავისწავნე მის შესახებ მოგითხრობთ:

მეტად მკირე, ანოტაცია აქვს „გრიგოლ ორბელიანი“, ერთიცაცხნა და ბუნებრივია, სრულად მომყავს.

„წიგნში დახასიათებულია გამოჩენილი ქართველი პოეტის გრიგოლ ორბელიანის ცხოვრება და მოღვაწეობა, განხილულია მისი შემოქმედების ზოგიერთი მხარე.“

წიგნი განკუთვნილია მკითხველთა ფართო წრისათვის.“

მეზღვთ, ახლა რომ გამოსცემდნენ გამზადებულ წიგნს, სხვას თუ არაფერს, სიტყვას „ზოგიერთი, აუცილებლად „მრავალი“ ან „ბევრი“ თ შევცვლიდი...“

წინათქმას, აბა, მოეშადათ... ილიას სიტყვები მოხდევს და მეც ბუნებრივია, სრულად მომყავს: <-> გრ. ორბელიანს როგორც პოეტს წინ ვერაინ ვადურბენს ჩვენში, ამ მეცხრამეტე საუკუნეში - <-> ერთს ვერაპოვებს გაზეში ნათქვამი იყო, რომ ერთი უდიდესი ლირიკოსია ამ მეცხრამეტე საუკუნისა“.

მართალია, დიდი ილიას სიტყვებს წიგნის შინაარსი არ მოჰყვება, მაგრამ, მე ბოლოს წინა გვერდზე გადავალ და შინაარსს გამცნობთ, თუცა მანამდე იმასაც გეტყვით, წიგნი გამოსცემდნენ ახლა რომ გამოხადებდნენ შინაარსს წინ გადავითხარი და თავების დასათაურებების გარდა, ქვე სათაურებაც იქვე განვითავსებდი.

ახალგაზრდები ვიყავით იმ დროს, თანაც სარედაქციო სამუშაოები სულ სხვა გამოცემებში შესრულდა, იმდროინდელი წიგნების სრული დაკვირვება.

შ ი ნ ა რ ს ი თავე I — გრიგოლ ორბელიანის

ცხოვრების გზა

თავე II — გრიგოლ ორბელიანის ლიტერატურულ-ესთეტიკური და მოქალაქეობრივი მრწამსი

თავე III — ბრიგოლ ორბელიანის შემოქმედებითი მასალა და მსატკრული ინტერესები

თავე IV — გრიგოლ ორბელიანის პოეზიის ტენდენციები

თავე V — გრიგოლ ორბელიანის პროზა.

მე, თხრობას სულ ბოლოდან ვიწყებ და ჩემთვის ერთ მნიშვნელოვან ნაშრომს ვაძვარებ ვიამბობი. ვერც ორ „მატანეს“ უნდა ჩავხვლი:

გრიგოლ ორბელიანის „მატანეს“ კალენდრით 1831 წელია. 12 აპრილი (მაძმჩემის და სიღვდრის დაბადების დღეა და თარიღი ამ მიზეზთა გამოც მასხოსვს კარგად) „კავკასიის გრენადერთა ბრიგადის მეთაურის, გენერალ-მაიორ ივან სიმონინის ბრძანებით, (გრიგოლ ორბელიანს) სამხედრო სამსახურისთვის გზავნიან ქართველ გრენადერთა პოლკში მაიორ აპოლონ სვირიძთან.“

იმვე დღეს, გრიგოლ ორბელიანი წერილს იღებს ქართველ გრენადერთა პოლკის მეთაურის — ივან სიმონინისაგან, რომელიც დარეგებებს აძღვეს, როგორ მოამზადოს პეტერბურგში გამგზავრებად სანიმუშო ქვეითი პოლკისთვის შერჩეული ჯარისკაცები.

1831 14 აპრილი ერევის გრენადერთა პოლკის უფროსს — ალექსანდრე დადიანს წერილობით სთხოვს, მაწოდოს ინფორმაცია სანიმუშო ქვეით პოლკში გასაგზავრად შერჩეული ჯარისკაცებისთვის საგანგებოდ შეკერილი სამოსლის შესახებ.

1831 15 აპრილი „ერევის გრენადერთა პოლკის უფროსს — ალექსანდრე დადიანს წერილობით ატყობინებს, რომ საჭიროა ადრესატის დანაყოფიდან სანიმუშო ქვეით პოლკში გადასაცხნად შერჩეული ჯარისკაცებისთვის ახალი შეარაღებით უზრუნველყოფა.“

1831 9 ივნისი „გენერალ ნიკიტა პანკრატევის ბრძანებით, თბილისიდან მიემგზავრება პეტერბურგში, კავკასიის კორპუსიდან საგანგებო ქვეითი პოლკისთვის შერჩეული ჯარისკაცების ნოვოროდში ჩასაცხნად. აცილებენ მეგობრები. შუდის სვეტიცხოველში და ეშვებოდნენ მეფე ერეკლესა და სხვა სახელოვან წინაპართა საფლავებს. აღწერს სამშობლოსთან განმორბეობის გამოწვეულ განცდებს. მცხეთაში ჩასვლისას წერილს იღებს ძმის, ზაქარიასაგან, რომელიც იბრძვის ამოსხეული პოლიციების წინააღმდეგ. დღიურში აკეთებს ჩანაწერებს ამ დღის მოვლენების შესახებ.“

ჩვენ „გრიგოლ ორბელიანიდან“ ერთ ამზაცს მოვიხმობთ:

„გრიგოლ ორბელიანის ბელეტრისტული შესაძლებლობების შესაფასებლად პროზის დიდი სტატიის ამ დაკვირვებასაც შეიძლება ჰქონდეს გარკვეული მნიშვნელობა, რადგან საკუთარი შემოქმედებით პრაქტიკით შეძენილ გამოცდილებას ზოგჯერ ლოგიკური არგუმენტის ძალა გააჩნია სხვებისათვისაც. ამ მხრივ გრიგოლ ორბელიანის მწერლობა ნიჭი უფრო გამოჩნდა შედარებით მშვიდი შთაბეჭდილებებით დატვირთულ ნაწარმოებში, რომელსაც ჰქვია „მგზავრობა ჩემი ტფილისიდან პეტერბურგში“. ეს თხზულება შეიძლება გრიგოლ ორბელიანის საპროგრამო ნაწარმოების მონას-აზადაც მივიჩნიოთ, რამდენადაც აქ გამოხატული იდეები, მსატკრული-ესთეტიკური ინტერესები სათანადო გამოლაგირმავებს განიცდის პოეტის ხანგრძლივი ცხოვრების მანძილზე და ნაილად ავლენს როგორც მის ეროვნულ-პოლიტიკურ მრწამსს, მოქალაქეობრივ პოზიციას, ასევე სამწერლო ინტერესებს და მსატკრულ სიმბოლოებს. აქ მრავალფეროვან საკითხთა წყვეტზე აჩერებს პოეტს ყურადღებას: იქნება ეს ეროვნული, სოციალური-პოლიტიკური, ესთეტიკური, ეთნოგრაფიული თუ სხვა. მაგრამ ყველა შემთხვევაში ეროვნული მიზანსწრაფვა მართავს პოეტ-

ის ინტერესებს. ის ფაქტი, რომ გრ. ორბელიანი ერთი ნაწარმოების ფარგლებში თავს უყრის მრავალ საკითხს, ასხერხებს ჩაბთვის ინტერესთა მრავალფეროვნება ერთ ქნილებაში, განსაზღვრულია იმით, რომ მწერალი მოგზაურის თვლით დანახული სინამდვილის ასახვას ახდენს. არქიტექტონიკის თვალსაზრისით საკითხთა ნაირფეროვნების თავმოყრას ამართლებს მოგზაურის, ამ შემთხვევაში გრ. ორბელიანის, თვალწინ გადაშლილი სინამდვილიდან მიღებული შთაბეჭდილებების სიხვე. ავტორს მოცემულ შემთხვევაში შესაძლებლობა ეძლევა ყურადღება შეაჩეროს ყველა იმ მტკივნეულ, ან საინტერესო კითხვაზე, რაც აწუხებს და რომელზეც მსჯელობდა და საკუთარი აზრის გამოთქმას მის მიზანშეწონილად მოუწევია. აკაკი გაწერელის დაკვირვებით, „მოგზაურობის“ ზოგიერთი ადგილი წარმოადგენს პოეტის საუბარს თავის თავთან. უმთავრესად კი „მოგზაურობა“ მკაფიო პროგრამული გადმოცემა შეთქმულთა იმ იდეებისა, რომელიც პოეტის მიერ რიგ ლექსებში მსატკრული სახეობითა გამოხატული.

ჯუშუმბერ ჭუმბურიძის აზრით, „თამამდ შეიძლება ითქვას, რომ წარსულ საუკუნეებში ბერს არ დაუტოვებია ისეთი მნიშვნელობის დოკუმენტური პროზის ნიმუში, როგორცაა, გრიგოლ ორბელიანის „მგზავრობა ჩემი ტფილისიდან პეტერბურგში“.

„მგზავრობა“ წარმოადგენს დღიურს, რომელიც პოეტს უწერია 1831 წლის 9 ივნისიდან 1832 წლის 31 აგვისტომდე. საულისხმია ის, რომ აქ შეუნიღბავად არის გადმოცემული გრიგოლ ორბელიანის ეროვნული კონცეფცია, რომელიც მისი პოეზიის ლაიტმოტივია.“

გპირდებით, „მოგზაურობას“ და კიდევ რამდენიმე ამბავს, ჩვენ კიდევ მიუბრუნდებით, მანამდე, ისე როგორ იქნება ილია არ გავისწავნით. არც იმის გასწერება გვაწევს, რომ...

ილია, 1861 წელს „იწყებს „მგზავრის წერილებს“ წერას“ და 1871 თებერვლამდე „მუშაობს „მგზავრის წერილების“ საბოლოო რედაქციაზე“.

მთელი 10 წელი, მჭირფასო მკითხველი!

ილიას „მატანეს“ კალენდრით, 1871 27 თებერვლია, „გაზუთ „დროებაში“ „ნიკლიმბორის“ ფსევდონიმით იბეჭდება ნიკოლოზ ყოფიანის რეცენზია, რომელშიც საუბარია უფროს „კრებულის“ პირველ ორ ნომერში გამოქვეყნებულ თხზულებებზე. განხილულია ილია ჭავჭავაძის „სკენები მირივი პოსუნდინთან“ და „მგზავრის წერილები“. ნათქვამია, რომ მისი ნაწერები განსაკუთრებული პოპულარობით სარგებლობს და რომ მათში ბევრი ისეთი საკითხია წამოჭრილი, რომელზეც დაფიქრებას ვეძმართვს.“

და რას წერდნენ გრიგოლ ორბელიანის მგზავრობაზე? ?

მოდით, ამასაც გადავხვლით.

მეტად საინტერესო ამბავს გვთავაზობს, დიდი პავლე ინგოროფა, დაბადებული ქ. ფოთში და მანც, ცქვი არ მეპარება, ჩვენებური, ანუ, გურული!

მამ ასე, ეროვნული ბიბლიოთეკის ციფრულ კოლექციაში 1940 წლის უფროსად

„მნათობის“ მე-2 ნომერს ვპოულობ, 85-3 გვერდზე „ვსკროლავ“ და ვკითხვობ:

„პავლე ინგოროფა“

გრიგოლ ორბელიანის «მგზავრობა» გრიგოლ ორბელიანის უცნობი ნაწარმოები «მგზავრობა», რომლის სრულს დედანს პირველად ვაქვეყნებთ, დაკავშირებულია 1832 წლის შეთქმულების ხანასთან.

ამ ნაწარმოებში ასე წლის ტყვეობა განიცადა.

თავდასაცავალი ამ ნაწარმოებისა ასეთია.

1832 წელს, როგორც ცნობილია, მიმდინარეობდა განსაკუთრებით გაცხიველებული მუშაობა ფარული საზოგადოებისა, რომელიც «საიდუმლო მეგობრობის» სახელით არის ცნობილი, და რომელიც ვერ კიდევ მე-19 საუკუნის 20-იან წლების ბოლოდან აჯანყებას ამზადებდა საქართველოში ცარიტული რუსეთის ხელისუფლების წინააღმდეგ. გრიგოლ ორბელიანი გახდა წვერი შეთქმულთა ამ ფარული საზოგადოების 1831 წლის დასაწყისიდან.

როდესაც შეთქმულება 1832 წლის 9 დეკემბერს გასცა ისე ფალანდოშვილმა, გრიგოლ ორბელიანი არ იმყოფებოდა საქართველოში, იგი რუსეთში იყო, ჯარში, ნოვოროდის ვებერნაში. გრიგოლ ორბელიანი რუსეთში დაატუსადა ნიკოლოზ I-ის მთავრობამ 1833 წლის 11 მარტს. გრიგოლ ორბელიანი ვერ დატყვევებული ჰყავდათ პეტერბურგში (სადაც ის ჩაიყვანეს ნოვოროდის ვებერნიდან), ხოლო შემდეგ პეტერბურგიდან გრიგოლ ორბელიანი გადმოგზავნეს საქართველოში, ტფილისში. აქ, ტფილისში, გრიგოლ ორბელიანი განმარტობით იყო დატუსაღებული ავღარის ვაზარებში 1833 წლის სექტემბრამდე, ვიდრე დასრულდებოდა საქმის გამოძიება.

იცოდა თუ არა გრიგოლ ორბელიანმა შეთქმულების გაცემა, როდესაც იგი პირველად დატყვევდა? შესაძლებელია იცოდა, მაგრამ ის კი არ ჰქონია ვერ დაბეჯითებით გავებული, რომ თვითონ პირადად გაცემული იყო. ყოველ შემთხვევაში გრ. ორბელიანი მოუშვადებული დახვედრია ყანდარმის პოლკონიკის პირველ გამოცხადებას მის ბინაზე. გრ. ორბელიანს ვერ მოუსწრა ხელნაწერების გადაძალვა. ხოლო ამ ხელნაწერებში კი ძალიან ბევრი იყო ისეთი, რაც ამჟღავნებდა გრიგოლ ორბელიანის უახლოეს კავშირს შეთქმულებასთან. — მთავრობის აგენტებს, გრიგოლ ორბელიანის დატყვევების დროს, წამოუღიათ პოეტის ყველა ხელნაწერები და მთელი მისი მიწერმოწერა.“

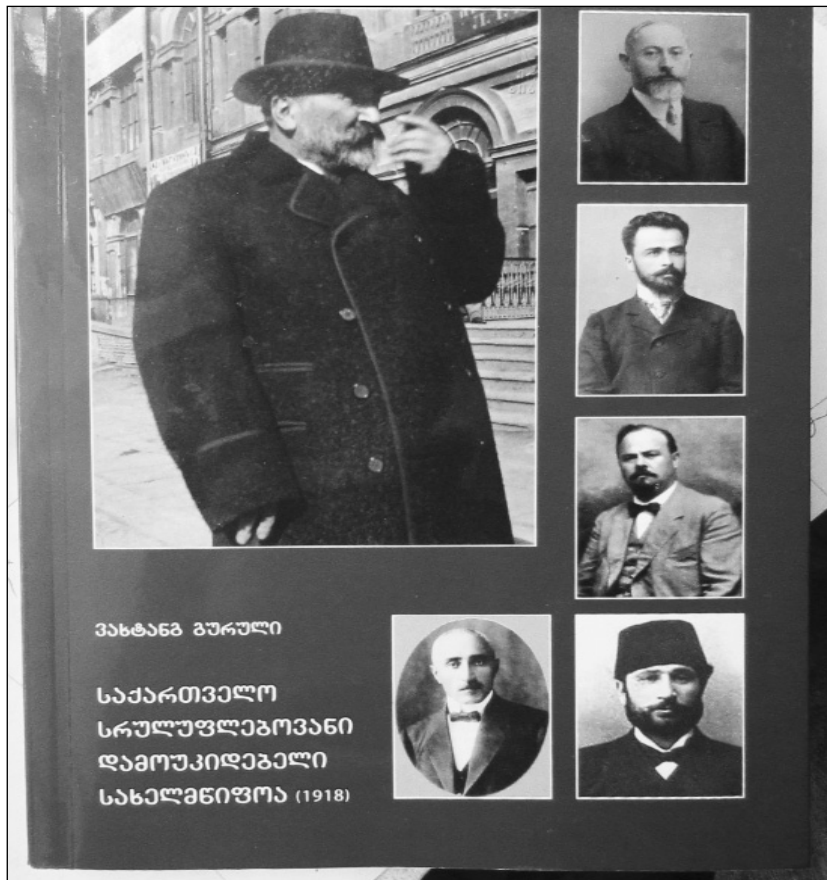
მოდით, დანარჩენი სხვა დროს იყოს! მათ შორის ბატონ თუხასთან მე და ჩემი მეგობრის, ამჟამად თბილისის სახელმწიფო თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობის ახალი ხელმძღვანელის, კახაბერ რუსთის სტუმრობის ამბავიც.

გიორგი კილაძე

რევოლუციის დამარცხება

რუსული კოლონიზაციის ახალი მტაკი და მისი პერსპექტივები

დასაწყისი „ალიონი“ № 5-9. II-III

5. კოლონიზაციის მიერ მურნეობის გამართვას ხელს უშლიდა წყლით მომარაგება, ასევე – სარწყავი წყლის არარსებობა. რუსი კოლონიზატორების უკან დაბრუნების უმთავრესი მიზეზი სწორედეს უკანასკნელი ფაქტორი იყო;

6. შავი ზღვის სანაპირო ზოლიდან (აფხაზეთიდან – ვ. გ.) რუსი კოლონიზატორები ვარდობდნენ იმის გამოც, რომ ბორბლიანი ტრანსპორტის გადაადგილებისათვის საჭირო გზები აქ არ არსებობდა. გზების უქონლობის გამო კოლონიზატორები ვერ უკავშირდებოდნენ არა მარტო ადგილობრივ სოფლებს, არამედ – რუსი კოლონიზატორების დასახლებებსაც კი;

7. ყოველივე ამას ემატებოდა რუსეთის ცენტრალური გუბერნიებიდან გადმოსახლებულთათვის უჩვეულო კლიმატური პირობები, ბევრ ადგილას გავრცელებული მალარია, რომელიც ხოცავდა არა მარტო ადამიანებს, არამედ შინაურ ცხოველებსაც. ზემოთ მოყვანილი მიზეზების გამო XX საუკუნის დამდეგის ჩათვლით კავკასიაში ჩასახლებული კოლონიზატორები ისევ რუსეთის შიდა გუბერნიებში ბრუნდებოდნენ. კოლონიზატორებმა დატოვეს ელისავეტოპოლისი, ბაქოს, თბილისისა და შავი ზღვის გუბერნიები, დადესტინის ოლქი. თბილისის გუბერნიიდან კოლონიზატორები გარბოდნენ თათრების მხრიდან მუდმივი მტრობისა და მალარიის გამო, თუმცა აქ მიწა ნაყოფიერი და სარწყავი უზრუნველყოფილი იყო. ხოლო თბილისის გუბერნიის მიხაილოვსკოესა და ალექსეევსკის კოლონიებიდან კოლონიზატორები მალარიით დაავადების შიშითა და მურნეობის გამართვასთან დაკავშირებული სირთულეების გამო გაიქცნენ.

4. კოლონიზაციის პროცესის უზრუნველყოფის მიზნით გატარებული ღონისძიებები. კოლონიზაციის პროცესის სათანადოდ უზრუნველყოფის მიზნით 1907 წელს გარდაიქმნა კოლონიზაციისათვის ადგილების გამოყოფის პროცესის ხელმძღვანელი ორგანოს მუშაობა. გატარებული ღონისძიებების შედეგად, ისე, რომ ხარჯები და მოხელეთა შტატები არ გაზრდილა, კოლონიზატორების პროცესის გაუმჯობესებისათვის მრავალი ღონისძიება გატარდა. დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა იმას, რომ კოლონიზაციის პროცესს ჩამოაშორეს ადგილობრივი ადმინისტრაცია და პოლიცია. მიწის სიმცირის გამო ადგილობრივ მოსახლეობასა და კოლონი-

ზატებს, ახალჩასახლებულ და ძველ კოლონიზატორებს შორის დაწყებულ დაპირისპირებებს ადმინისტრაცია და პოლიცია კი აღარ წყვეტდა, არამედ ის სპეციალური სამსახური, რომელსაც ჩასახლების მთელი პროცესი დაექვემდებარა. გატარებულმა ღონისძიებებმა პირველი შედეგები გამოიღო. თბილისის გუბერნიის სიღნაღის მაზრაში ჭიაურის ტყის მიდამოებში ახლად ჩასახლებულ კოლონიზატორებს მიწა ადრე შექმნილი რუსული კოლონიების – „ნოვო მიხაილოვსკისა“ და „ლაგოდეისის“ – რუსულ მოსახლეობასთან შეთანხმებით გამოუყვეს. ასევე გაითვალისწინეს ადგილობრივი უმიწო 80 კომლის ინტერესები.

5. კოლონიზაციის პროცესის კრედიტით უზრუნველყოფა. რუსი კოლონიზატორებისათვის მხოლოდ მიწის გამოყოფა ვერ უზრუნველყოფდა კავკასიის კოლონიზაციის წარმატებას. კოლონიზატორები რომ გამოყოფილ მიწაზე დაკვიდრებულიყვნენ, ამისათვის სერიოზული ფულადი დახმარება იყო საჭირო. კავკასიის მეფისნაცვლი ალნიშნავს, რომ მხოლოდ გადაუდებელი საჭიროებიდან გამომდინარე, 1907 წლისათვის აუცილებელი იყო 1.115.000 მანეთის გამოყოფა. თუ ისიც იქნებოდა გათვალისწინებული, რომ, გარდა გადაუდებელი საჭიროებისა, კიდევ სხვა სახსრების მოძიება იყო აუცილებელი, მაშინ მთლიანი თანხა დაახლოებით სამჯერ უნდა გაზრდილიყო.

გადაუდებელი საჭიროებისათვის გამიზნული თანხა უნდა დახარჯულიყო ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხების მოსაგვარებლად, როგორებიც იყო: კოლონიზატორების დასახლების ადგილებამდე გზების მიყვანა, სარწყავი და ჭაობების დასაშრობი სისტემების გამართვა, სანიტარული ღონისძიებების გატარება და სხვ. საქმეს ათრულებდა ის, რომ ზემოთ აღნიშნული ყველა პრობლემა ერთდროულად უნდა გადაჭრილიყო. მაგალითად: კოლონიზატორებისათვის ბარაკების აგებას, რომლებშიც მათ სახლების აშენებამდე უნდა ეცხოვრათ, აზრი არ ჰქონდა, თუ გაყვანილი არ იქნებოდა გზები, თუ არ იქნებოდა სასმელად ვარგისი წყალი, სარწყავი და ჭაობების დასაშრობი სისტემა, სანიტარული სამსახურის ორგანიზება და სხვ. თუ ყოველივე ეს არ მოგვარდებოდა, მაშინ კოლონიზატორებისათვის სახლების აგებასაც აზრი არ ჰქონდა, რადგან ისინი, სულ ერთია, ადგილზე ვერ დამკვიდ-

ბოდნენ და გამოყოფილ მიწასაც და აგებულ საცხოვრებელ სახლებსაც მიატოვებდნენ. გზების გაყვანის გარეშე შეუძლებელი იქნებოდა ტყის მასივების გაჭრა და აუცილებელი მასალის გამოტანა. ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებით დიდ წინააღმდეგობას წააწყდნენ აფხაზეთში, შავი ზღვის კოლონიზატორები. აქ უგზობის გამო წარმოუდგენელი იყო დაჭაობებული ადგილების სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსაყვანად მომზადება, შეუძლებელი გახდა ხილის ბაღების გაშენებაც კი. არადა, სახსრების სიმცირის გამო გზების მშენებლობა ფერხდებოდა წინააღმდეგობა და ფერხდება დღესაც. უგზობის გამო კოლონიზატორებმა მთითვის გამოყოფილი მიწები მიატოვეს და ახალი ადგილების ძებნას შეუდგნენ. ილარიონ ვორონცოვ-დაშკოვი აღნიშნავს: უგზობამ ისე სერიოზულად შეაფერხა კოლონიზაციის პროცესი, რომ იძულებული გახდა გზების ასაგებად 274.000 მანეთი მომთხოვო. ამ თანხიდან 242.000 მანეთი (89%) შავი ზღვის სანაპირო ზოლში გზების მშენებლობაზე უნდა დახარჯულიყო. რუსეთის მთავრობამ მეფისნაცვლის თხოვნა მხოლოდ ნაწილობრივ დააკმაყოფილა, მის მიერ მოთხოვნილი 274.000 მანეთის ნაცვლად მხოლოდ 90.000 მანეთი გამოუყო. კავკასიის მეფისნაცვლი კიდევ ერთხელ საგანგებოდ აღნიშნავდა, რომ შავი ზღვის სანაპირო ზოლში გზების მშენებლობას კოლონიზაციის პროცესისათვის გაკლებული დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა, ვიდრე გზების მშენებლობას სტეპის ან ტყის ზონაში. დიდ სირთულეებსა და თანხასთან იყო დაკავშირებული გზების გაყვანა სამხრეთ კავკასიონის ზეგანზე (ყარსის ოლქში).

ილარიონ ვორონცოვ-დაშკოვი იმპერატორს მოახსენებდა, რომ კავკასიაში კოლონიზაციის პროცესის წარმატება, უპირველეს ყოვლისა, დამოკიდებული იყო შავი ზღვის გუბერნიისა და ქუთაისის გუბერნიის სოხუმის ოკრუგში (აფხაზეთში) კოლონიზაციისათვის გამოყოფილი 94.000 დესეტინის ათვისებაზე. შავი ზღვის სანაპირო ზოლში კოლონიზაციისათვის განკუთვნილი ამ ტერიტორიიდან 1907 წლის დამდეგისათვის რუსი კოლონიზატორების მიერ მთლიანად იყო ათვისებული 32,5%, ნახევრად – 21%, ტერიტორიის 18%-ის ათვისება გზების უქონლობის გამო შეფერხდა და საწყის სტადიაზე იყო, ხოლო ტერიტორიის 28%-ის ათვისება გზების უქონლობის გამო არც კი დაწყებულიყო. არსებობდა იმის საფრთხე, რომ კოლონიზატორების მიერ ათვისებულ ტერიტორიას ადგილობრივი მოსახლეობა ან უცხო სახელმწიფოებიდან (პირველ რიგში, ივულისხმებოდა ოსმალეთი – ვ. გ.) მოსულები დაიკავებდნენ.

ილარიონ ვორონცოვ-დაშკოვი თავის უქვეშევრდომილეს მოხსენებაში ნიკოლაი II-ის წინაშე პირდაპირ აყენებდა საკითხს: შავი ზღვის სანაპირო ზოლში რუსი კოლონიზატორების ჩასახლება უმნიშვნელოვანესი სახელმწიფოებრივი საქმეა, ხოლო ამ ტერიტორიის ათვისება პირდაპირა დაკავშირებული გზების მშენებლობასთან. მეფისნაცვლი წერდა, რომ 1907 წელს გზების მშენებლობისათვის საჭირო იყო 206.000 მანეთი. აღნიშნული თანხიდან 50% უნდა მოხმარებოდა კოლონიზატორებისათვის გამოყოფილი მიწის საცხოვრებლად და სასოფლო-სამეურნეო საქმეებისათვის მომზადებას, პირველ რიგში, ჭაობების დაშრობას და სასმელი წყლით უზრუნველყოფას. სასმელი

წყლის უქონლობა მძიმე მდგომარეობაში ავლებდა კოლონიზატორებს. მაგალითად: ბაქოს გუბერნიის არსებულ რუსი კოლონიზატორების დასახლებებში სასმელი წყალს კასრებით 20 ვერსის სიშორიდან ეზიდებოდნენ. კოლონიზატორები ხშირად წყალს ჭაობის დასაშრობი თხრილებიდან იღებდნენ, რაც მალარიით დაავადებას იწვევდა. სასმელი წყლის პრობლემა, ბაქოს გუბერნიის გარდა, მწვავედ იდგა ელისავეტოპოლისა და თბილისის გუბერნიებში, ასევე ყარსის ოლქში. 1907 წლისათვის მოთხოვნილი 206.000 მანეთიდან სასმელი წყლის მომარაგების გაუმჯობესების საქმეს 55.000 მანეთი უნდა მოხმარებოდა, თუმცა ამით პრობლემა მაინც სანახევროდ გადაიჭრებოდა. დიდ ფულად სახსრებს ითხოვდა დაჭაობებული ადგილების საცხოვრებლად და სასოფლო-სამეურნეოდ მომზადება. ასეთი ადგილები იყო: თბილისის გუბერნიის (მდინარე მტკვრის მარცხენა სანაპიროზე, მდინარე ალაზნის შესართავიდან აღმოსავლეთით), ელისავეტოპოლის გუბერნიის ჩრდილოეთ ნაწილში და ბაქოს გუბერნიის ერთ მაზრაში. ამ ტერიტორიაზე ჭაობების დასაშრობად 25.000 მანეთი იყო საჭირო. კოლონიზატორებისათვის გამოყოფილი დაჭაობებული მიწები შეიძლებოდა ზამთრის სიძვრებზე გამოყენებულიყო, თუმცა ეკონომიკური ეფექტი ძალზე დაბალი იქნებოდა: 1 კვადრატული დესეტინა მიწა 1 მანეთ შემოსავალს იძლეოდა. თუ ჭაობები დამრეზოდა და ამ ტერიტორიას სასოფლო-სამეურნეო კულტურების გასაშენებლად გამოიყენებდნენ, 1 კვადრატულ დესეტინაზე მიღებული შემოსავალი 50 მანეთს მიაღწევდა.

ილარიონ ვორონცოვ-დაშკოვი კავკასიაში რუსეთის ბატონობის განმტკიცებისათვის კოლონიზაციის პროცესის წარმატებით განვითარებასთან ერთად მნიშვნელოვნად მიიჩნევდა კიდევ რამდენიმე საკითხს:

1. საგადასახადო სისტემაში არსებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრა. კავკასიის მეფისნაცვლი მიიჩნევდა, რომ სამართლიანი იქნებოდა, მიწის ბეგარა მიწისაგან მიღებული შემოსავლის მიხედვით განსაზღვრულიყო. 1901 წლამდე მიწის ბეგარას მხოლოდ გლეხობა იხდიდა, ამასთან ერთად, იხდიდა კიდევ სხვა გადასახადებსაც. კავკასიაში მიწის ბეგარა და გლეხობისაგან აღებული სხვა გადასახადები წელიწადში 2.730.000 მანეთ შემოსავალს აძლევდა სახელმწიფოს. ამის გარდა, 2.840.000 მანეთი საერთო გადასახადებიდან შემოდიოდა. ეს კი იმას ნიშნავდა, რომ გლეხობა სხვადასხვა კატეგორიის 10.000.000 დესეტინა მიწით სარგებლობისათვის სახელმწიფოს, საერთო ჯამში, 5.570.000 მანეთს უხდიდა. შემამულეები და მიწის სხვა კერძო მესაკუთრეები (ძირითადად ვაჭრები), რომლებიც დაახლოებით 5.000.000 დესეტინა მიწას ფლობდნენ, სახელმწიფოს მიწის ბეგარას საერთოდ არ უხდიდნენ. ამრიგად, გლეხობა, რომელიც შემამულეებზე 2-ჯერ ნაკლებ მიწას ფლობდა, მიწის ბეგარის სახით 20-ჯერ მეტ გადასახადს იხდიდა. ამას ემატებოდა კიდევ სხვა გადასახადები როგორც ნატურით, ისე ფულთ.

ილარიონ ვორონცოვ-დაშკოვი აღნიშნავს, რომ 1900 წლამდე რუსეთის იმპერიის მთავრობის პოლიტიკა კავკასიის პრივილეგირებული სოციალური ფენების, პირველ რიგში, ქართველი თავადაზნაურობის ინტერესების დაცვაზე იყო ორიენტირებული. ბატონყმობის გაუქმება საქართველოში თავადაზნაურობისათვის ხელ-

საყრელ, ხოლო გლეხობისათვის წამგებიან პირობებში მოხდა. მთავრობამ დაარღვია რუსეთში დაკანონებული ერთ-ერთი უმთავრესი პრინციპი და ყოფილი საბატონო გლეხების ყმობისაგან განთავისუფლებისათვის ქუთაისისა და თბილისის გუბერნიების თავადაზნაურობას 1 სულ გლეხზე 25-დან 50 მანეთამდე გადაუხადა, რაც ცენტრალურ ხელისუფლებას 7.000.000 მანეთი დაუჯდა. ხელისუფლების მხარდაჭერით საქართველოში დროებით ვალდებული გლეხებს შემამულეების მიმართ იმაზე უფრო მეტად მძიმე ვალდებულებების შესრულება უხდებოდათ, ვიდრე ყმა გლეხებს. 1901 წელს კავკასიაში მიწის დაბეგვრის რეფორმა გატარდა, რომლის მიზანს მართლმორი საგადასახადო სისტემის შემოღება წარმოადგენდა. დაბეგვრის ძველი წესი გაუქმდა და სხვადასხვა ნორმის ნაცვლად დაწესდა ორი ნორმა: 1. გლეხებისათვის, რომლებიც მუდმივად სარგებლობდნენ სახელმწიფო (სახაზინო) მიწით; 2. გლეხებისათვის, რომლებიც მუდმივად სარგებლობდნენ ყველა სხვა კატეგორიის მიწით. გარდა ამისა, საერთო გადასახადით უკვე მარტო გლეხობის მიწა კი არ იბეგვრებოდა, არამედ – შემამულეებისა და სხვა კერძო მფლობელებისაც. რეფორმის შემდეგ კავკასიის გლეხობა სახელმწიფო მიწით სარგებლობისათვის ყოველწლიურად იხდიდა 3.426.000 მანეთს, ყველა სხვა კატეგორიის მიწის სარგებლობისათვის – 83.000 მანეთს, საერთო გადასახადის სახით – 1.970.000 მანეთს. ეს იმას ნიშნავდა, რომ გლეხობა 10.000.000 კვადრატული დესეტინა მიწით სარგებლობისათვის და საერთო გადასახადის სახით სახელმწიფოს ყოველწლიურად 5.479.000 მანეთს უხდიდა. შემამულეები და სხვა კერძო მესაკუთრეები მიწის სარგებლობისათვის 228.000 მანეთს, ხოლო საერთო გადასახადის სახით 769.000 მანეთს იხდიდნენ, ანუ გადასახადის საერთო წლიური რაოდენობა 5.000.000 კვადრატული დესეტინა მიწისათვის 997.000 მანეთს უდრიდა. მოხმობილი სტატისტიკური მასალა მოწმობს, რომ მიწის სარგებლობისათვის გლეხობის ყოველწლიური გადასახადი 779.000 მანეთით გაიზარდა, ხოლო საერთო გადასახადი 870.000 მანეთით შემცირდა, ანუ, საერთო ჯამში, გლეხობის ყოველწლიური გადასახადი დაახლოებით 100.000 მანეთით შემცირდა. სამაგიეროდ, თავადაზნაურობის მიწის დაბეგვრით სახელმწიფოს 723.000 მანეთი უნდა მიეღო. მიუხედავად თავადაზნაურობის მფლობელობაში არსებული მიწის დაბეგვრისა, თბილისისა და ქუთაისის თავადაზნაურობის მიმართ რუსეთის იმპერიის მთავრობა კვლავ დათმობაზე წავიდა და საგადასახადო რეფორმის შემდეგ 3 წლის განმავლობაში ქართველი თავადაზნაურობა მიწის დაბეგვრისაგან გაათავისუფლა. შემდეგ სამწლიანი ვადა კიდევ 3 წლით გაგრძელდა, გარდა ამისა, თავადაზნაურობას წლების განმავლობაში დაგროვილი საერთო გადასახადი საერთოდ ჩამოაწერეს. ვორონცოვ-დაშკოვის უქვეშევრდომილესი მოხსენებიდან აშკარად ჩანს, რომ კავკასიის კოლონიური ადმინისტრაციის უმაღლესი მოხელე საგადასახადო სისტემის რეფორმის პროგრესულად მიიჩნევს, მაგრამ ქართველი თავადაზნაურობის მიმართ გაწეულ შეღავათებს არ მიესალმება.

ახსტანა გურული
საქართველოს ახალი ისტორია (წიგნი 3. გვ. 584-586)
გაგრძელება იქნება

„ქუბიუს ერთი დღე“- კინოფესტივალ „დიოგენე 2024“ გაპარჯკეპული

ალიონი. 30 სექტემბერს მწერალთა სახლში თბილისის მოკლემეტრეჟიანი ფილმების ინტერნეტ-კინოფესტივალ „დიოგენე 2024“-ის დაჯილდოებისა და დახურვის ცერემონია ჩატარდა.

წლებადღე ფესტივალს გამოარჩევდა ის ფაქტი, რომ საქართველოს პენიტენციური სამსახურის მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციარეაბილიტაციის დეპარტამენტთან შეთანხმებით, „დიოგენე“ თავისი საკონკურსო ფილმებით მე-16 დაწესბუღებაში შევიდა. ჩამოყალიბდა მს-

ჯავრდებულებისგან დაკომპლექტებული „საზოგადოებრივი ჟიური“, რომელმაც შეარჩია საუკეთესო ფილმები და დაუწესა მათ შესაბამისი ჯილდოები და დიპლომები.

კინოფესტივალ „დიოგენე 2024“-ის საკონკურსო პროგრამის ფარგლებში, მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნიდან სულ 718 ფილმი იყო შემოსული, აქედან, ფინალურ ეტაპზე, ანუ ძირითად კონკურსში, მოხვდა 94 რჩეული ფილმი.

საქართველოს კინოაკადემიის მერ დაწესდა სპეციალური დიპლო-

მი, რომელიც გადაეცემა რეჟისორ მერაბ ჩხაიძეს და მის ფილმს „ქუბიუს ერთი დღე“ (საქართველო), სადაც მთავარ როლს ოზურგეთელი ირაკლი დოლიძე ასრულებს.

ფილმი მოგვითხრობს დაუნის სინდრომის მქონე მარტოხელა ახალგაზრდაზე, რომელიც ახერხებს დამოუკიდებელ ცხოვრებას დედის დანატოვარი დარიგებებით. ფილმში ნაჩვენებია ამ ახალგაზრდა კაცის მხოლოდ ერთი დღე. გმირის სახელია ჯუბიერი. მისი დღეები ერთმანეთის მსგავსია და თითქმის ტყუპის ცალებივით გვანან ერთმანეთს. ჯუბიერი საოცრად კეთილგანწყობილი სულის მქონე ადამიანია. ყველაფერი იცის და მის გულში უსაზღვრო სიყვარული ბუდობს.

როგორც ირაკლი დოლიძე გვიყვება, ფილმი წელს ზამთრის პერიოდში გადაიღეს. ირაკლი ოზურგეთის თოვლების და მოზარდ მყურებლების თეტრის მსახიობია და კარგად გაართვა როლს თავი. ძალიან დიდ სიყვარულს გამოხატავს რეჟისორ მერაბ ჩხაიძის მიმართ. ამ ფილმის გამოსვლის შემდეგ იგი უფრო პოპულარული გახდა.

დიპლომი, რომელსაც საქართველოს კინოაკადემიის პრეზიდენტი ნიკოლოზ აბრამიშვილი აწერს ხელს, ირაკლი დოლიძეს ქ. თბილისში, მწერალთა სახლში დაჯილდოე-

ბის ცერემონიაზე გადაეცა.

„საქართველოს კინოაკადემიის დიპლომი გადაეცემა ირაკლი დოლიძეს კინოფესტივალში „დიოგენე 2024“ მონაწილე მერაბ ჩხაიძის ფილმში – „ქუბიუს ერთი დღე“ შესრულებული როლისთვის, რითაც უა-მრავი მყურებლის სიყვარული და სიმპატია დაიმსახურა.“ – აღნიშნულია დიპლომში.

თბილისის მოკლემეტრეჟიანი ფილმების საერთაშორისო ინტერნეტ-კინოფესტივალის „დიოგენე 2024“ წელს უკვე მეხუთედ ჩატარდა

და მისი გენერალური დამფინანსებელია თბილისის მერიის კულტურის, განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა საქალაქო სამსახური. ფესტივალს პარტნიორობას უწევდა საქართველოს მწერალთა სახლი, ღონისძიების მუდმივი პარტნიორი კი საქართველოს კინოაკადემიაა. ფესტივალის მიზნად ისახავს და წარმატებით ახორციელებს მოკლემეტრეჟიანი ქართული და უცხოური კინოს პოპულარიზაციას.

კეთილშობილი ღაფნა (LAURUS NOBILIS)

სახელწოდება ლათინურად ასე გამოთქმის (LAURUS NOBILIS).

ღაფნა მარადმწვანე მცენარეა, მისი სწორად მოვლა-პატრონობის შემთხვევაში ის 6-დან 16 მ-მდე სიმაღლის იზრდება, მაგრამ რადგან ეს მცენარე გასხვლას კარგად იტანს მას დეკორატიულ მცენარეთა რიცხვს მიკუთვნებენ. მისი ფოთლის სიცოცხლისუნარიანობა 8-9 წელიწადს აღწევს. ძველი ფოთლების ჩამოცვენის შემდგომ ის ახალი ფოთლებით იფარება. მცენარე ყვავილობას 6-8 წლის ასაკიდან იწყებს და ყვავილობის ხანგრძლივობა ეკოლოგიურ პირობებთანა დაკავშირებული. მცენარეს ახასიათებს ძლიერ დატოტვილი ფუნჯა ფესვი, რის გამოც ის ნიადაგში საკმაოდ ღრმად ერცელებს.

ლიტერატურული მონაცემების მიხედვით ღაფნა ხმელთაშუა ზღვის ფლორას ეკუთვნის. ის სითბოსა და ტენის მოყვარული მცენარეა და სწორედ ამიტომ საქართველოში მისი ზრდა განვითარება უფრო სწრაფად მიმდინარეობს ვიდრე თავის სამშობლოში. მცენარე ამტანია არახელსაყრელი პირობების მიმართ, როგორცაცა: გვალვა და დაბალი 100-120 ტემპერატურა.

თანამედ ეს უკავშირდება ბერძენი კოლორიზატორების კავშირს ბიზანტიის იმპერიასთან, საიდანაც მათ თესლი შემოჰქონდათ.

დღესდღეობით ღაფნის ნარგავების რიცხვით საქართველოს რეგიონებიდან პირველ ადგილს სამეგრელო იკავებს. კერძოდ: ხობის, ზუგდიდის და სენაკის მუნიციპალიტეტები. ისტორიული დასახლებებით ამ რაიონებში საბჭოთა კავშირის დროს ფართოდ იყო გავრცელებული ღაფნის მასობრივი მუერნობები. ეკონომიკის განვითარების მხრივ კი ეს მუერნობები ძალზედ დიდ როლს თამაშობდა ქვეყნის წინსვლის საქმეში, ამიტომაც თამამად შეგვიძლია ვთქვათ, რომ საქართველოში დიდი ყურადღება უნდა მიექცეს ღაფნის კულტურის ახალ რაიონებში გადაადგილებას, რადგან კოლხეთის დაბლობი წარმოადგენს სუბტროპიკული კულტურების განვითარების მნიშვნელოვან ბაზას.

რომელი მინერალური ნივთიერებებისადმი აქვს ღაფნას განსაკუთრებული მოთხოვნილება? ღაფნის კულტურა სხვა სუბტროპიკულ კულტურებთან შედარებით დიდი ისტორია აქვს ჩვენს ქვეყანაში, მაგრამ ჩვენდა სამწუხაროდ მის ფართო გამოყენებასა და დამუშავებას სათანადო ყურადღება არ ექცეოდა მანამ სანამ ანასულის ჩაის და სუბტროპიკული კულტურების კვლევაში ინსტიტუტმა არ დაი-

წყო აღნიშნულ საკითხებზე მუშაობა.

პროფესორ მეტი ბზიავას დასაბუთებით წითელმიწა ნიადაგების პირობებში, რომლებიც დასავლეთ საქართველოს ტერიტორიაზე მრავლადაა ახალგაზრდა ჩაის პლანტაციებში K-ის ფუფქტიანობა ნაკლებადაა გამოქვავებული, განსხვავებით ღაფნისგან. ღაფნის მიმართ შეიმჩნევა განსხვავებული სურათი. K-ის მოქმედება კულტურის 4-5 წლის მცენარეში იგი უკვე შესაძნევეა და ის ასაკის და მიხედვით იზრდება. რაც კიდევ უფრო ადასტურებს იმ აზრს, რომ ღაფნის მოთხოვნილება კალუმბიანი სასუქების მიმართ დიდია. მისივე მონაცემებით მინერალური და ორგანული სასუქების ერთობლივი გამოყენება, გაცილებით დიდ შედეგს იძლევა ვიდრე მათი მცენარისთვის ცალ-ცალკე მიწოდება.

ზშირად ისმის ფერმერებისგან კითხვა თუ რომელი სასუქი უნდა შევიტანოთ ღაფნის პლანტაციაში, ჩვენზე მონაცემებზე დაყრდნობით თამამდ შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ისეთი სასუქების შეტანა რომლის შემადგენლობაშიც შუდის K, მაღალ შედეგს იძლევა, რის შემდეგაც ღაფნის მცენარეს უძლიერდება იმუნური სისტემა, ის გამძლეა სხვადასხვა მანებელ-დაავადებების მიმართ და მასში ყველა ფიზიოლოგიური პროცესი მიმდინარეობს მისთვის

დამახასიათებლად. ასევე იზრდება მისი ფოთლის ხარისხი და სიჯანსაღე.

ღაფნის მცენარე და წყლის რეჟიმი:

სასოფლო-სამეურნეო კულტურებში პროდუქციის ხარისხის და მოსავლიანობის გაზრდა დიდადამოკიდებული მათი წყლით უზრუნველყოფაზე. როგორც ცნობილია მცენარის ფიზიოლოგიურ-ბიოქიმიური პროცესები, მისი ნორმალური ზრდა განვითარება დამოკიდებულია უჯრედში წყლის გარკვეული რაოდენობის არსებობაზე. დამტკიცებულია, რომ ღაფნის მცენარეში 53-63 პროცენტი წყლის დაკარგვის შემთხვევაში ფოტოსინთეზის ენერგია თითქმის ნულამდე ეცემა, რაც მცენარის დაღუპვას გამოიწვევს. იმიტომ, რომ წყლის დაკარგვის დროს მცენარის ფოთლებში ადგილი აქვს ტურგორის შესუსტებას, ფოთლების ჭკნობას, იკეცება ბაგეები რის შემდეგაც ფოტოსინთეზის ინტენსივობა ქვეითდება.

დადგენილია, რომ ღაფნაში და არამარტო ღაფნაში, სხვა მცენარეებში სასუქების შეტანა ძალზედ აუბეჯობესებს წყლის რეჟიმს. პირველ რიგში ის ადლიერებს ფესვთა სისტემის მიერ წყლის შთანთქმის პროცესს. განსაკუთრებულ როლს ყოველივე ამასი აზოტოვანი, ფოსფოროვანი და კალუმბიანი სასუქები ასრულებენ, ამიტომაც ღაფნის კულ-

ტურაში კომპლექსური სასუქების გამოყენება სხვა პროცესებთან ერთად წყლის რეჟიმის დარეგულირებასაც მოახდენს, მაგრამ აუცილებელია დავიცვათ როგორც სასუქების შეტანის ასევე წყლის მიწოდების დოზები, რადგან მოჭარბებული ტენიანობის და სასუქების მაღალი დოზების მიწოდების შემთხვევაში ბრკოლდება ამცენარეთა ზრდის პროცესი.

საბოლოოდ მინდა ვთქვა, რომ კეთილშობილი ღაფნის პლანტაციების აღორძინება და მისი მასობრივად გადაშენება ძალზედ დიდ როლს ითამაშებს ქვეყნის ეკონომიკის ზრდასა და განვითარებაში, რადგან გავიშორებ, როგორც ზემოთ აღვნიშნე ღაფნას საქართველოში დიდი ისტორია აქვს და მისი მოვლა-მოყვანისათვის ყველა პირობა კმაყოფილება დასავლეთ საქართველოს სუბტროპიკულ ტენიან კლიმატზე.

გიორგი სალუშვაძე
ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელობის უნივერსიტეტის აგრარული ტექნოლოგიების მეთორე კურსის სტუდენტი.
შპს ადამ ბერიძის სახელობის ნიადაგის, სურსათისა და მცენარეთა ინტეგრირებული დაცვის დიპლომატიკური ცენტრი „ანასულის“ სთანამშრომელი.

	წვიმა +13+19		წვიმა +11+17		წვიმა +10+16		წვიმა +8+14		წვიმა +10+13		წვიმა +7+11		წვიმა +5+10
14 ოქტომბერი ორშაბათი		15 ოქტომბერი სამშაბათი		16 ოქტომბერი ოთხშაბათი		17 ოქტომბერი ხუთშაბათი		18 ოქტომბერი პარასკევი		19 ოქტომბერი შაბათი		20 ოქტომბერი კვირა	